



לעילוי נשמת  
הר"ר משה יהודה  
ב"ר שלמה ז"ל  
מרמורשטיין  
נלב"ע כ"ז אייר תשע"ח  
ת.נ.צ.ב.ה.  
הונצח ע"י המשפחה



לעילוי נשמת  
מרת שושנה ע"ה  
ב"ר משה יהודה ז"ל  
זילברשטיין  
נלב"ע כ"ט כסלו תשס"ד  
ת.נ.צ.ב.ה.  
הונצח ע"י המשפחה

# פניני פרשת השבוע

נושא השבוע: לימוד הפרשה

פרשת שמות

בס"ד | גיליון מס' 361

## איזה סוד נשגב התגלה במחנה, נשכח, וחזר והתגלה?

### ואלה שמו"ת בני ישראל... (א, א)

את הרמז, ועשויים לקצר את ימיו - רח"ל. מנגד, אין ספק שמידה טובה מרובה שבעתיים:

הלא כל כך הרבה מאמצים עושים אנשים כדי להאריך את ימיהם, לשפר את חייהם. קריאת שניים מקרא אחד תרגום היא ערובה בטוחה לכך שמקורה בדברי חז"ל, הבטחה מדהימה שקשה לעמוד בפניה. ולא רק שהיא מאריכה את ימי חיינו - היא גם ממלאה אותנו בתובנות מעומקה של תורה, ומסייעת לנו לקבל את ההחלטות הנבונות בחיים!

אחים יקרים, זה הזמן להצטרף ללגיטו של מלך מלכי המלכים, לאלה הקוראים מדי שבוע שניים מקרא אחד תרגום, וכמה כדאי להוסיף גם לימוד רש"י על אתר, אשר לפי דברי חלק מהפוסקים הוא חלק נכבד מהמצוה עצמה. זהו לימוד שמתאים לכל אדם, בכל גיל ובכל מעמד: לצעירים ולמבוגרים, לבחורים ולילדים, לרבנים חשובים ולבעלי בתים, לכולם.

כל כלל ישראל זכאי להתלמד סביב הלימוד הנשגב הזה, שסגולות כה רבות בצידו. עכשיו, בפתחו של חומש חדש, זה הזמן להצטרף לקוראי 'שניים מקרא אחד תרגום', ולזכות לאריכות ימים - עוד שנים ארוכות בהן נוסף ונקרא שניים מקרא אחד תרגום, לצד מענה נכון לכל שאלה בחיים ורוגע נפשי תמידי!

### הסוד של 'רוח הקודש'!

אחד הביטויים המרטיטים אודות חשיבות לימוד פרשת השבוע עם פירוש רש"י, מובא בעדותו הנודעת של הרה"ק רבי יואל מסאטמאר ז"ע. בהיותו צעיר זכה לשהות בצלו של הרה"ק רבי מרדכי מנדבורנה זי"ע, אז שמע מפיו את ההוראה עליה הקפיד כל ימיו ואף הפיצה הלאה, והיא להקפיד מאוד מאוד ללמוד מדי יום חומש עם רש"י.

הרה"ק מנדבורנה הפליג מאוד בחשיבות לימוד זה, ואף הוסיף ואמר שהכיר יהודים מבוגרים שלעת זקנותם כמו השתכח מהם שיש הקדוש ברוך הוא בעולם רחמנא ליצלן, וכל זאת כי לא התמידו בלימוד חומש עם רש"י. לפיכך, שב הרה"ק מנדבורנה והזהיר את תלמידו הצעיר - לימים הרבי מסאטמאר, שיקפיד על לימוד חומש עם רש"י. ואכן, הרה"ק מסאטמאר הקפיד על לימוד זה ואף חזר על הוראה זו באוזני קהלו כל הימים.

אולם לעדות זו יש תוספת ידועה פחות, אותה נבקש לחשוף עתה, וזה דבר המעשה:

מחנה ברגן-בלזן, שנות השואה האיומה. מחוץ תשכל חרב ומחדרים אימה. בכל יום יוצאים היהודים לעבודות פרך ושבים מצונפים לדרגשם, באין איש יודע מה יילד יום. באותה עת שהה במחנה הרה"ק רבי יואל מסאטמאר ז"ע, ועמו שהו

במהלך החיים, ובפרט מול שאלות, התמודדויות ואתגרים העולים מעת לעת, חווים בני האדם קושי בקבלת החלטות, לבטים קשים, חיבוטי נפש לכאן או לכאן. זה בא לידי ביטוי בשאלות רוחניות - איך וכיצד להתעלות בתורה ובמצוות, זה עשוי להתבטא בשאלות בנושא חינוך הילדים, וזה קורה גם בנושאים רפואיים, שידוכים, פרנסה, קניית דירה, ועוד ועוד.

במקרים כאלה, ניצב לו האדם אל מול דילמה, שעשויה להיות הרת גורל עבורו, ואינו יודע כיצד להחליט. לפעמים, בהחלטה אחת הוא גוזר את דינו לשבט או לחסד, להצלחה או לכישלון, לשפע או לחוסר. כמה הגיוני שהוא מתקשה לקבל החלטה כזו, ובעוד שהזמן דוחק, חייבים לקבל החלטה...!

אז מה עושים? האם יש מקום בו ניתן למצוא תשובות לכל השאלות, מענה נאות ונכון בכל תחומי החיים? האם יש דרך להתחבר לתוכנת מחשב כזו או אחרת, לאוצר ידיעות מקיף או לאנציקלופדיה מובחרת, שפשוט תעניק לנו תשובה לכל שאלה, בבחירת, בפשטות ובקלות?!

התשובה היא שכן. הסכיתו ושמעו את אשר גילה הרה"ק ה'בית אהרן' מקארלין ז"ע: התשובות לכל שאלות החיים שלנו - גנוזות בתורה הקדושה, ממנה תוצאות חיים. התורה עמוקה עמוקה מי ידלנה. בתורה יש תשובה נאותה לכל שאלה, מענה לכל התלבטות. אבל איך מהתורה מוציאים את התשובה הנכונה? איך מגלים אותה בין פסוקיה? - זה פשוט: בקריאת שניים מקרא אחד תרגום מדי שבוע!

כן! כשאתם קוראים שניים מקרא אחד תרגום מדי שבוע, כפי שתקנו חז"ל ונפסק בהלכה, הוא ממלא בכך את לבו באוצרות התורה באופן מעמיק, עד כדי שברגע התלבטות - הוא ימצא בעומק לבו את התשובה הנאותה, הנובעת מתוך התורה השוכנת בתוכו, אשר בלימודה הוא משקיע מדי שבוע. לפיכך, כל מה שכדאי לעשות כדי לפתח בתוך הלב את התוכנה הממוחשבת שנותנת מענה לכל ספק, הוא פשוט ללמוד מדי שבוע את הפרשה, שניים מקרא אחד תרגום!

בפרשת השבוע שלנו פותח בעל הטורים את ביאורו לספר 'שמות' בכך שהמילים ואל"ה שמו"ת בני ישראל הנין ראשי תבות של הבטחה פלאית: ו'אדם אשר ל'ומד ה'סדר ש'נים מ'קרא ו'אחד ת'רגום ב'קול נ'עים י'שיר י'חיה ש'נים ר'בות א'רוכים ל'עולם'. בכך רומז הוא לדברי חז"ל המבטיחים כי קריאת שניים מקרא אחד תרגום הינה סגולה לאריכות ימים. כי אכן כן, חז"ל מבטיחים למשלים פרשיותיו עם הציבור שיאריכו לו ימיו ושנותיו, אריכות ימים מתוך בריאות!

כאן חשוב להוסיף את דברי הפלא יועץ בערך 'פרשיות', שמאיר נקודה שחשוב להתבונן בה: אדם שאינו קורא שניים מקרא אחד תרגום, בעצם מגלה דעתו שאינו זקוק לאריכות ימים, ולפיכך הדבר מסוכן עבורו - שכן בשמים מבינים

### ההכנה הנכונה לשבת!

שעת תפילת שחרית, בוקרו של יום השבת. בבתי הכנסת עומדים יהודים יראי ה', מתפללים בדבקות ומתענגים על כל מילה. 'פסוקי דמרה' מורחב, 'נשמת' לוהט, שירת א-ל-אדון' מרוממת...

שאיפתו של כל יהודי, היא לחוש את אותו הטעם, את העונג הכמוס בתוכי התפילה. תפילת שחרית של שבת, כשטל טהור עוטף את העולם וטליתות צחורות מתנועעות בהתלהבות, היא רגע שכל אחד מאיתנו רוצה להצטרף אליו, להיות חלק ממנו. אבל לא תמיד זה קל - כי רבים מאיתנו מגיעים ליום השבת טרודים ולחוצים, לא תמיד המוח פנוי והלב כוסף באופן נאות. וכך, התענוג הרוחני העילאי עלול להיות מוחמץ חלילה...

הנה גילוי מדהים, מאוצרו של הרה"ק בעל ה'בת עין' זי"ע: לימוד שניים מקרא אחד תרגום בערב שבת קודש, הוא סגולה לכוננת הלב כהלכה בתפילת שחרית למחרת, כי האדם מתמלא ברגשות קודש המסייעים לו לכוון את מחשבתו!

מדהים! מסתבר שניתן לכוון את הלב מבעוד מועד, להסדיר את המחשבה מראש! פשוט וקל - במסגרת ההכנות לשבת ביום ששי - לעסוק בלימוד הפרשה שניים מקרא אחד תרגום. זה לא הכנת מזון לסעודת השבת, זה הכנת הלב לתפילת השבת. אשרי הזוכים במעלה יתירה זו!

לעילוי נשמת

ר' שלמה פרץ ז"ל ב"ר מאיר הלוי גולדשמיט (אריאל) ת.נ.צ.ב.ה.

מצוה לפרסם! סגולה בדוקה לעורר רצון לקדושה, לטבול לעילוי נשמת

הרה"ח רבי פתחיה טעלישער בן הר"ר יוסף יונה הי"ד רזנברג  
מזקני חסידי בעלזא, נעקה"ש בשנות הזעם - י"ג בסיון תש"ד

כמה תלמידי חכמים נכבדים מנכדי בית נדבורנה, שהיו עדים למעשה הנשגב וסיפרו אותו שנים אחר כך.

היה זה באחד הימים, כשהרבי מסאטמאר שהה במחנה, וכנראה באותו יום התחוללה בו אימת מוות מוחשית כל כך, עד שהרבי חש שיש יותר מסיכוי סביר שיעוד באותו היום יסיים את חייו ויעלה השמימה על קידוש ה'. הרבי קרא לכמה מנכבדי המחנה - הנכדים לבית נדבורנה, וביקש לגלות להם טוד אותו הוא נוצר בלבו שנים ארוכות, וכה אמר להם:

'העולם יודע את אשר הזהיר אותי הרה"ק רבי מרדכי מנדבורנה זי"ע, בדבר גודל חשיבות לימוד פרשת השבוע עם פירוש רש"י, אולם יש לכך תוספת מסתורית...'

המקשיבים שמו אוזנם כאפרכסת. תוספת מסתורית? מה היא?! - והרבי המשיך: 'עד עתה לא רציתי לספר אותה, אולם לנוכח הסכנה כי לא אשור עוד בחיים, מחובתי להעביר את הדברים הלאה, על מנת שדיבור טוב של אותו צדיק נשגב לא יישכח וייעלם, ובעזרת השם לפחות אחד מאיתנו ישרוד ויעביר את הדברים לדור הבא...' - הקדים הרבי מסאטמאר, ואז לחש את הסוד הנשגב:

'בסיום דבריו אודות לימוד הפרשה עם פירוש רש"י, הוסיף הרבי מנדבורנה ואמר שאם לומדים חומש רש"י בקביעות - מגיעים לרוח הקודש!'

המקשיבים היו בהלם. הן אמת, כולם יודעים שהרבי מנדבורנה הזהיר את הרבי מסאטמאר אודות לימוד חומש רש"י, ומאז דבק הרבי בלימוד זה בכל כוחו. אבל רוח הקודש? - המדרגה הנשאפת ביותר שבן אנוש יכול לגעת בה? - עד כדי כך הדברים מגיעים?! - זה הן גילוי סוד כמוס מכבשונו של מעלה!

והרבי רק הנהן בפשטות, כמאשר את נכונות הדברים. כשהשומעים התעשתו, הגיב אחד מהם באומרו שבכך רמז הרבי מנדבורנה להבטחה שהרבי מסאטמאר יינצל מאימי המלחמה, שהרי העולם זקוק לבעלי רוח הקודש. הרבי מסאטמאר הגיב בחיוך ואמר שהדברים דברים של טעם, אולם לא יספ עוד לעסוק בנושא, רק ביקש מהם לנצור את הדבר בליבם...

כמה שנים חלפו, הרבי מסאטמאר ניצל מהתופת וזכה להקים חצר וממלכה מפוארת בארצות הברית, וגם מי שהקשיבו לו באותה עת זכו להינצל, ואחד מהם עבר לגור בטורונטו שבקנדה. בהזדמנות אחת, כשנקלעו כל בני הקבוצה לחדרו של הרבי, ביקש מהם הרבי לשכוח מהסוד אותו גילה, שכן גילה אותו רק על מנת שלא יישכח מתוך חשש לחייו, אולם הואיל ובחסידי השם הוא ניצל וזוכר את העניין - שוב אין עוד צורך שיזכרו את הסוד הנשגב!

ויהי לפלא, שמיד אחר כך נשכח הדבר מליבם לחלוטין, ונזכרו בור ק לאחר פטירת הרבי מסאטמאר! לאחר השיחה האמורה, לאורך שנים ארוכות כלל לא זכרו מכל העניין, הדבר נשכח מהם לגמרי. רק לאחר פטירת הרבי מסאטמאר נזכרו בסוד המופלא אותו גילה להם במחנה ברגן-בלזן, וכך הגיעו הדברים לאוזניו מפי המשפיע הנודע הגה"ח רבי שמעון שפיצער שליט"א, אשר שמע את הסיפור מפי הרה"ח רבי יחזקאל יואל סאמעט שליט"א, ששמע מאחד מבני המשפחה.

ועוד הוסיף אותו עד למעשה מופלא זה, כי פעם שמע את הרבנית מסאטמאר ע"ה אומרת לרבי כי יום כ"א בכסלו הוא יום גדול, שהרי הרבי ניצל בו. אולם הרבי כמו ביטל את דבריה והשיב: 'לא מפני זה, אלא בהיות ובאותו יום זכיתי להיבחן אצל הרה"ק מנדבורנה על חומש רש"י, באותו היום נתן לי את עצת לימוד הפרשה עם רש"י!' - כלומר, הרבי תלה את נס הצלתו בכך שלמד חומש עם רש"י כהלכה מדי שבוע!

והדברים מדהימים: הנה כי כן, כאן נחשף גילוי מסעיר כי לימוד חומש עם פירוש רש"י, הוא כלי להשגת רוח הקודש של ממש! הדברים מתחברים לגילוי של הבית אהרן' האמור מעלה, כי לימוד 'שניים מקרא ואחד תרגום' הוא דרך לקבל תשובות מעומקה של תורה. כי כשאדם ממלא את עצמו בחומש, תרגום ורש"י מדי שבוע, הוא ממלא את עצמו בתורה הקדושה במלוא יפעתה, מזין את נפשו בכוחות ואוצרות אדירים כדי לדעת מה לעשות בחיים.

הכלי הזה זמין לכולנו, מחכה לכל אחד בארון הספרים הקרוב. פשוט ללמוד מדי שבוע את פרשת השבוע שניים מקרא ואחד תרגום, ולהוסיף פירוש רש"י. בכך נזכה לקיים הוראת חז"ל, לסגולה קדומה לאריכות ימים, וגם למלא את עצמנו בכוחות ובאוצרות תורה בלתי נדלים - לטוב לנו כל הימים!

## הדבר הכי דחוף ברגעי חרדה!

היה זה בערב שבת קודש פרשת 'כי תבוא', שנת תשס"ג. סמוך לכניסת השבת פשטה השמועה והיכתה בחרדה ובדאגה את העולם היהודי כולו. הגאון רבי

יוסף שלום אלישיב זצ"ל הובהל לבית החולים, עורק דם ראשי בלבו התפוצץ, נשקפת לו סכנת חיים. בימים הבאים עקב כלל ישראל אחר מצבו של הרב והרעיש עולמות בתפילה ותחנונים למענו.

במשך כשלושה ימים היה הרב במצב קריטי, וביום שני בערב התייצב מצבו, ובשעת חצות לילה פקח את עיניו. היה בכך הרבה יותר מבשורה משמחת, כתחיית המתים של ממש. הנכד ששהה לצידו קרב אליו לשמוע מה יבקש הסבא לאחר שלושת ימי תרדמה, ואז שמע אותו אומר:

'טרם השלמתי 'שניים מקרא' של פרשת כי תבוא. יש כאן חומש?!'

מדהים. מה הדאיג את גאון ישראל בשעה קריטית לחייו? במה נזכר רגע לאחר שהתעורר מתרדמה בת שלושה ימים? מה הטריד את מנוחתו בעודו חלש כל כך, בקושי נושם בכוחות עצמו?! - השלמת הפרשה כהלכה! ואמנם, הרב היה אז עדיין בסכנת חיים מוחשית, הרופאים קצבו לו בין שעות לימים, אולם כל מה שהעסיק אותו היה להשלים את קריאת הפרשה כראוי!

אחים יקרים, הבה נלמד דוגמא ומופת מהסיפור הזה, נבין עד היכן הדברים מגיעים. רבים וטובים מקפידים על חוק לימוד הקבוע, בחברותות, בשיעורים, או בלימוד עצמי. כולם אהובים וברורים, אבל הרב אלישיב שידע היטב את כל זאת, שהיו לו חוקי לימוד ארוכים ועמוקים מאלה - למרות כל זאת, הדבר שהכי הטריד אותו על ערש דווי היה - - -

שניים מקרא ואחד תרגום. זה היה הכי חשוב בעיניו, להשלים את קריאת הפרשה! גם מי שעדיין לא מקפידים על כך, מהשבוע הזה מתחילים, כולנו יחד. תלמידי חכמים שתורתם אומנותם, בעלי בתים קובעי עתים, אברכים העוסקים בתורה בקביעות בכלל, בחורי ישיבות שקדנים ואף תינוקות של בית רבן. איש איש כפי דרגתו ומעלתו, השבוע כולם מצטרפים ללימוד 'שניים מקרא ואחד תרגום' ומוסיפים פירוש רש"י. זו חובה, זו מצוה, זו סגולה יקרה ועתיקת יומין, שכוחה רב ונשגב!

## המבחן האמיתי!

אל הרה"ק הפחד יצחק' מביאן זי"ע נכנס יהודי, ובפיו שאלה משמחת. יש לו בת כלילת מעלות, ועתה מציעים לו לשדכה עם בחור מופלג, אשר מדברים בשבחו מעלות נפלאות. יש רק בעיה אחת - הוא חושש ליראת שמים של החתן המוצע. הן אמת שכולם אומרים שהוא ירא שמים, אבל יראת שמים היא דבר הנחבא בעומק הלב פנימה, ולפיכך הוא מבקש מהרבי שיטה לפיצוח החידה האם הבחור הלז הוא ירא שמים.

הרבי השיב לו מיד: 'עצתי לך, שתברר האם הבחור לומד 'שניים מקרא ואחד תרגום' עם פירוש רש"י מדי שבוע. אם הוא לומד - זה סימן ליראת שמים המפעמת בו, ואם לאו - תבין לבד מה מצבו האמיתי בעומק הלב פנימה...'

ולא גילה הרבי אם קריאת שניים מקרא ואחד תרגום היא סימן לכך שהבחור ירא שמים, או שהיא היא המשפיעה יראת שמים על הלומד, ושוא שתי הסיבות נכונות. כשאדם לומד שניים מקרא ואחד תרגום מדי שבוע, הוא גם מעיד על עצמו שהוא ירא שמים ומקיים את דבר ההלכה, וגם מרוויח שהדבר משפיע עליו יראת שמים טהורה!

באופן דומה, בספה"ק 'אור לשמים' נחשף, כי קריאת שניים מקרא ואחד תרגום מדי שבוע וקציצת ציפורני הידיים קודם חצות היום של ערב שבת קודש, הן סגולה להינצל מעבירות חמורות. כי קריאת הפרשה מדי שבוע מחדירה יראת שמים בעומק הלב, מחוללת בתוך תוכנו את הגדולה שבשאיפות - לזכות להתחבר באמת לבורא, להתמלא באוצרותיו!

אחים יקרים, כל שבוע מהווה הזדמנות, אבל ביתר שאת בשבוע הזה, כשהדברים רמוזים בפסוק הראשון שבפרשה ובחומש שלפנינו. הבה נקבל על עצמנו ללמוד מדי שבוע את פרשת השבוע שניים מקרא ואחד תרגום, נוסיף פירוש רש"י, נמלא את עצמנו באוצרות הטוב של פרשת השבוע. כך נזכה שבורא עולם יאריך את ימינו בטוב ובניעמים ויעניק לנו שפע ברכה מאוצרו הטוב!

## משיעוריו של מגיד השיעור הרה"ג אשר קובלסקי שליט"א

לשמיעת השיעורים בדף היומי ובנושאים נוספים חייגו: 073-2951342 | לקבלת העלון במייל: 6778160@gmail.com | לתרומות והנצחות (גם בכ. אשראי) למען הפצת העלון חייגו: 055-677-8160 | ניתן לתרום גם בעמדות נדרים פלוס